

VÝROČNÁ ZPRÁVA

ČESKOSLOVENSKÉHO ŠTÁT-
NEHO ÚSTAVU UČITELSKÉHO
V BANSKEJ BYSTRICI
ZA ŠKOLSKÝ ROK 1932—33.

VÝROČNÁ ZPRÁVA
ŠTÁTNEHO ÚSTAVU UČITELSKÉHO
V BANSKEJ BYSTRICI
ZA ŠK. ROK 1932/33.

O B S A H :

Frant. Kulhánek:

Pokus o sjednotenie národa okolo Velehradu.

Š k o l s k é z p r á v y.

**Slovenská
pedagogická
knížnica
Bratislava**

Z-507

Pokus o sjednotenie národa okolo Velehradu.

Slovanských našich praotcov začínajú dejiny osvetľovať písomnými zprávami len od počiatku 9. storočia po Kristovi. Sú to však vždy ešte zprávy iba cudzích kronikárov a zpravidla kusé a tendenčné, jak to ostatne vyplývalo z povahy vecí, keď nemecký alebo byzantský kronikár písal o národe, ktorého dobre nepoznal. V svojich historických sídlach v zemiach československých bývali však naši praotcovia už dávno pred dobou, kým ich začínajú dejiny spomínať. Potvrdzujú to pamiatky archeologické a početné mená miest, riek a vrchov, ktoré svedčia o tom, že slovanskí praotcovia naši boli v niektorých krajinách československých najstaršími kulturnými obyvateľmi a že obrábali vlasť svoju už v polovici prvého tisícročia pred Kristom.

Najstaršie stopy staroslovanske na území republiky najdené boli pri ceste moravsko-oderskej. Sú to popolnice toho istého druhu, ako sa našli v pravlasti slovanskej v Evrope v terajšom Poľsku a Rusku; sú svedectvom, že kolonizácia slovanská postupovala od moravsko-oderskej cesty na územie slovenské alebo dolú podľa Dunaja alebo priesmykom Vlárskym a Jablunkovským a neskoršie tiež do Čiech bránou Náchodskou, vrchovinou Českomoravskou a z juhu od Dunaja. Z čeľadi, ktoré sa pohnuly na juh a západ, vznikly kmene, ktoré sa rozplemenily okolo pevných hradov a žily po spôsobe staroslovanskom pod náčelníctvom svojich kniežat celkom samostatne a osobitne.

V Čechách zachovaly sa zprávy na toto praslovanské kmeňové zriadenie v historických menách kmeňa čiže plemena Čechov uprostred zeme, Lučanov popri Ohři, Mžanov okolo terajšej

Plzne, Dečanov na rieke Běline, Ljutomicov okolo terajších Litoměříc, Pšovnanov okolo Mělníka, Chorvátov pod Krkonošami a Dúdlebov v Čechách južných. Na Morave bývali v severnej čiasťke Holasovici, na juhu snáď Lovetici, na juhovýchode Slováci. Ale bývalo aj na Morave asi viac čeladi práve ako v Sliezsku a na Slovensku, lebo posiaľ rozlišujú sa na Morave nárečím a krojom Horáci, Hanáci, Valasi, Lasi a Slováci. Poslední v rozličných dobách prekročili Karpaty a usadili sa na Slovensku, kde majú svoj kroj a nárečie: liptovské, trenčianske, turčianske a trnavské v údolí Váhu, nitrianske v údolí Nitry, zvoľenské v údolí Hronu a iné.

Z týchto zachovaných mien, o ktorých však ani nie je možné povedať, či značia kmeň a či čelad alebo nejaký iný správny celok, súdime, že na terajšom území republiky Československej bývali Slovania, ktorých spájalo vedomie spoločného pôvodu a príbuznosti. Žili po stáročia pod správou svojich kniežat, až trpké skúsenosti stálych bojov o slobodu s výbojnými germánskymi susedmi alebo s divými kočovníkmi spôsobily, že najskôr na Morave a na Slovensku sliali sa v národ pod vládou panovníkov velehradských a im podriadených údelných kniežat nitrianskych.

Mohutný Velehrad bol na Morave, kde neďaleko mestečka toho istého mena nájdená bola jeho rozvalina. O starobylej Nitre, v ktorej bolo sídlo údelných kniežat moravsko-slovenských dosiaľ spieva okrem piesne „Morena, Morena“ ázda najstarší náš ľudový popevok: „Nitra, milá Nitra, ty vysoká Nitra! kdeže sú tie časy, v ktorých si ty kvitla?“ Južnú hranicu ríše na Dunaji a celú veľmi exponovanú oblasť dunajskej cesty, po ktorej od vekov konaly sa všetky veľké pohyby národov od severu k juhu i z Azie do Evropy, strážil mocný Devín pri vtoku Moravy do Dunaja. Jeho rozsiahla zrúcanina svádza i k mienke, že kedysi pevný hrad býval snáď niekedy sídlom velehradských panovníkov. Výhodnosť miesta obrany i jeho exponovanosť vyžadovala však nedobytnosť a bezpečnosť, preto tento strážny hrad na periferii ríšskych hraníc musel byť pevný. Ostatne je od ľudu po veky menovaný vždy len Devínom a nie Velehradom, ktoré priezvisko ozaj bola by si zachovala i zrúcanina, keby sa bol Devín voľakedy volal Velehradom.

Lud nemení tak chytré mien, ktoré zdedil po praotcoch, hoci ich často zkomolí. To je však isté, že sídelný hrad panovníkov bol praotcom našim Velehradom alebo Bielogradom, Stolnogradom alebo Vyšnogradom, lebo slová veľký, biely, stolný a výšný mali kedysi podobný význam, označujúc hrad sídelný.

Tým miestom pre ríšu moravskú alebo velehradskú bol Velehrad na Morave a panovníci jeho budovali okolo neho mocný západoslovanský štát, ktorý mal byť protiváhou sile germánskej a mal sústreďiť v sebe všetky kmene slovanské na Morave a na strednom Dunaji. Miesto bolo vhodné, lebo v blízkosti moravsko-oderskej cesty, ktorou prišli Slovania na Moravu a k Dunaju, boli západoslovanské pozície najsilnejšie i najbezpečnejšie. Po starých skúsenostiach v stálych bojoch o slobodu bola k tomu po smrti Karla Veľkého počiatkom 9. storočia rozkladom moci franskej aj vhodná príležitosť. Tej chcel využiť Mojmír I., čím dostal sa do sporu s poddaným svojím kniežaťom nitrianskym Pribinom alebo Privinom, ktorý proti svojmu pánovi z obmedzeného separatizmu hľadal ochrany u nemeckého kráľa Ludvika

Stalo sa to okolo r. 830 a je tu historicky prvý raz zistené, čo potom v pozdejších dobách nesvorní kniežatá českí vždy robili, keď k vlastnej škode a hanbe českého štátu hľadali pomoci a ochrany u panovníkov nemeckých, ktorým sa zapredávali a zaväzovali poslušnosťou.

Mojmír i Pribina boli ešte pohani, ale kresťanstvo už na územie slovanské prenikalo od západu z ríše nemeckej a od východu z ríše byzantskej. O apoštolovaní kňazov nemeckých u našich pohanských praotcov nie je však historická zpráva priaznivá. Predkovia naši prichádzali od pradávna do styku s germánskymi susedmi; no lišili sa od nich nielen národným charakterom, ale celým životným názorom a mentalitou. Kdežto Slovan možno prácou obrábal zem a zadovážoval si životné potreby, válok a poľovačiek nevyhľadávajúc, Germán radšej krvou a násilím odjakživa dobývačne postupoval a znepokojoval susedov, čím sa i stalo, že v rôznych dobách predhistorických niektoré kmene germánske vojenskými vpádami znepokojovaly Slovanov i na území terajšej republiky a na čas im i vládli. Trvale si ich však nepodrobili, lebo vo všetkých kra-

jinách republiky znateľne možno sledovať samostatnú a na druhých kulturách nezávislú kulturu staroslovanskú od dôb najstarších. Po uchvatiteľoch moci a pántva nad Slovanmi ostaly u nás zpravidla iba pamiatky na vojenské tábory a zbrane. Súc nútení brániť si vlastnú svobodu, zostali Slaviani nedôverivými k mocnejším susedom, ktorí neskoršie prepadávali Slovanov i pod zámienkou náboženstva. Chválili sa, že to robia preto, aby pohanských Slovanov priviedli k viere kresťanskej, ale v skutočnosti si ich podmaňovali. Preto i praotcovia naši neradi prijímali kresťanstvo od latinských kňazov nemeckých, ktorí nevedeli sa s nimi shovárať. Nevediac, čo vznešený obrad znamená, odporovali naši predkovia kresťanstvu, ktoré posmešne menovali vierou v nahého boha. Nemeckým kňazom bránili sa však hlavne z príčin politických, lebo odrazu tiež zbadali, že prijať krst od Nemcov znamená stratiť slobodu.

Pribina sľúbil poslušnosť Nemecku a na dvore kráľa Ludvika prijal kresťanstvo. Stalo sa to v dnešnom Sankt Pölten. Pomocou nemeckou vrátil sa potom Pribina do Nitry, kde niekedy r. 833 alebo dľa inej neúplnej zprávy už r. 830 vybudoval pri svojom hrade prvý kresťanský kostolík na území terajšieho nášho štátu a vôbec u západných Slovanov. Na pamiatku toho konajú sa preto tohoto roku v Nitre i na iných miestach republiky t. zv. Pribinove slávnosti. Kostol posvätil ku cti sv. Emmeráma alebo dľa inej zprávy ku cti sv. Mikuláša salcburský arcibiskup Edalram. Hoci bol už starý a chorý, vydal sa preca na dlhú cestu do Nitry, lebo išlo o veľký záujem cirkevny a politický. Celá nová oblasť kresťanská na území slovanskom, ktorému Pribina z Nitry vládol, dostala sa do priamej závislosti nemeckej i tým, že bola podriadená arcibiskupovi salcburskému.

Mohutný Mojmir hájil však z Velehradu jednotu ríše proti Pribinovi i proti Nemcom. Z neznámej príčiny preca len zase vypudil Pribinu z Nitry a spojil pod svojím žezlom Morávu a Slovensko v jeden štát, ktorého len východná hranica nie je dobre známa. Pribina so synom Kocelom alebo Kočelom utiekli sa k Bulharom, ktorí vtedy ešte neboli národom slovanským a bývali vo východných končinách Uhorska. U Bulharov však uprchlíci dobre nepochodili, preto odišli k chorvatskému knie-

žaťu Ratimírovi, od neho ku korutanskému správcovi Salachovi a na ostatok zase ku kráľovi Ludvikovi, ktorý im neskoršie odovzdal kus Dolnej Panonie do správy. Usadili sa na hrade Blatne alebo Moosburgu, ktorý asi ležal v barinách Blatenského jazera, kde ústi sa rieka Sala, kde je teraz maďarský Zalavár. Z toho hradu vládol Pribina okolným Slovanom a horlivo so synom svojim širil kresťanstvo a staval kostoly. Arcibiskupovia salcburskí Liutpram a Adalvín posvätili vraj v Pannonii 30 kostolov, medzi nimi 3 na hrade Blatne.

Z hľadiska kresťanského bolo dielo Pribinovo pravda záslužné. Ináč politický a štátny záujem bol by mu však veliteľsky kázal, aby všetkými silami pomáhal vlastnej krvi a bránil štát velehradský. No Pribina radšej uspokojil sa poníženým postavením závislosti nemeckej, hoci k nej už vtedy po trpkých skúsenostiach ako Slovan nemohol mať iný pomer, než silu vedľa sily. Na Velehrade bolo veľké koncentračné stredisko moci slovanskej, lebo malo tam vhodné rozpätie. Drobné kmeňové slovenské sliaty sa tam v národ skoršie než v Čechách. Okrem toho územie moravske bolo chránenejšie a majúce podľa veľkej rieky spád k Dunaju a tým k najväčšej a najbezpečnejšej ceste stredoevropskej, bolo i výhodnejšie pre väčší štátny útvar slovanský. Ten sa okolo Nitry, hoci by ho bol chcel Pribina i budovať, vyvinúť a trvale rástť nemohol, lebo v jeho dobe slovanská oblasť nitrianska mala najistejšiu možnosť väčšej expanzie iba na stranu moravskú, kde však na Velehrade bolo už štátne stredisko staršie. Za Dunajom do Rakús, vtedy nemeckej Marky východnej, ktorej čelil pevný Devín, bolo už bezprostredné pánsťvo nemecké. Mongolskí Bulhari neboli ešte Slovanmi, cesta Dunajská bola vždy ešte exponovaná, preto Slovania, hoci ich sťahovanie na juh bolo ukončené, súvislý a bezpečný celok tvoril iba so strany moravskej a poľskej. Nemci pravda nepriali rozšíreniu a sceleniu slovanskej ríše so žiadnej strany. Jestli však moení panovníci velehradskí preca len upevnili svoje pánsťvo, stalo sa to len vlastnou silou ich ducha a meča a štátnickou prezieravosťou, ktorej — pravda — Pribina nemal. Zahynul okolo r. 863 v boji s Moravanmi smrťou vraj násilnou a na hrade Blatne vládol po ňom ešte syn Kocel. Potom bola aj Pannonia pripojená k ríši velehradskej.

Mojmír uhájil si samostatnosť a vládol až do smrti roku 846 tak mocne, že nemecký kráľ Ludvik s obavou na to pozeral. Nástupca Mojmírov, synovec jeho Rastislav alebo Rastic, však videl, že bez kresťanstva nie je možné trvale sa ubrániť výbojnosti nemeckej. Bol už kresťanom, preto osvobodzovacie svoje dielo hľadel upevniť hlavne tiež tým, že rozširoval kresťanstvo. Pochopil toho nezbytnosť, keď zbadal, že samotný meč by národ jeho trvale nezachránil, ale že najlepšou ohradou a zbraňou mu bude, keď prijme vieru kresťanskú a jej vzdelanosť. Vedel však tiež, že kňazi nemeckí starali sa viac o rozšírenie moci ako o náboženstvo, preto hľadal kňazov, ktorí by vierou nerozširovali panstvo a boli znali jazyka slovanského.

Šlo o základ slovanskej kresťanskej civilizácie, o dielo veľké a v sile svojej ako kultúrne puto národa rovnocennej sile kresťanskej civilizácie germánskej a iných slobodných kresťanských štátov. Tým sa chcel Rastislav trvale zabezpečiť; preto obrátil sa s prosbou svojou priamo do Ríma k pápežovi. Keď v Ríme nevedeli, koho na Velehrad poslať, obrátil sa Rastislav na východ do Carihradu, aby odtiaľ získal kresťanskú vieru i politickú pomoc.

Pod vládou cisárov byzantských sídlili na Balkáne Slovania, ktorí boli už kresťania. Hovorili jazykom podobným jazyku našich praotcov, lebo v tej dobe sa Slovania jazykom ešte hrube nedelili. Kňazi a štátnici byzantskí vedeli tiež slovansky, preto cisár Michal III., ktorý zaslúži si vďačnú pamiatku pre svoju ochotu k Rastislavovi, poslal na jar r. 863 na Moravu bratov Konstantína a Metoda z mesta Solune, kňazov učených a ctnostných, ktorí obaja vedeli dobre slovansky hovoriť. Metod okrem toho bol rozumný štátnik. Učený Konstantín, žiak carihradského patriarchu Fotia, lepšie stal sa známym mníšskym menom Cyril. Vymyslíl si i písno slovanské, t. zv. hlaholské, čím sa stal jazyk slovanský spisovným a zaujal vedľa latinčiny a gréčtiny miesto ako jazyk bohoslužobný.

Praotcovia naši počuli hlásať učenie Kristovo jazykom, ktorému rozumeli, preto práca vierozvestcov bola úspešná. Lud rád sa zúčastňoval bohoslužieb, ktoré konaly sa jazykom slovanským. Nebránil sa už kresťanstvu, ale otvoril svätému učeníu svoje srdcia, lebo porozumel jeho ušľachtilým zásadám,

ktoré ostatne v pomere človeka k človeku málo sa rôznily od zásad staroslovanských. Preto dielo, za ktoré svätí bratia nežiadali platu ani služobnosti a odvislosti od cudzích panovníkov, sa slávne podarilo a naši praotcovia stali sa kresťanmi. Len kňazi a biskupi nemeckí pozerali na to nenávisťne a zo zloby obžalovali solunských bratov u pápeža v Ríme, že slovanským jazykom hlásajú bludy. Bola to obžaloba veľmi chúlživá a spolu i rafinovaná, lebo učiteľom Konstantinovým býval učený patriarcha carihradský Fotius, ktorý práve vtedy sprevádzal odluku od Ríma. No pápež schválil bohoslužobné knihy slovanské i dielo solunských bratov. Ale z cesty do Ríma vrátil sa na Moravu iba Method, lebo Konstantin zomrel v Ríme 14. februára r. 869 ako mních Cyril a bol pochovaný v chráme sv. Klimenta po pravej strane oltára. Dokonanie diela na Morave vraj dojemnými slovami odkázal bratovi, ktorý sa ako biskup vrátil na Moravu, ale našiel tu politické pomery veľmi zmenené.

Vlády na Velehrade zradivší ujca Rastislava a zvíťazivší nad Nemcami ujal sa mocný Svätopluk, ktorý bol nielen statočný válečník, ale i nad iných múdry a duchom prezieravý panovník. Ráznym a bezohľadným vystupovaním uskutočňoval ďalej to, o čo sa usiloval strýc Rastislav. K úplnej nezávislosti od Nemecka bolo treba i plnej samostatnosti cirkevnej, o ktorú sa Svätopluk postaral tým, že listom alebo bullou pápežskou z r. 880 zriadené bolo arcibiskupstvo moravsko-pannonské so sídlom na Velehrade a Method vysvätený bol v Ríme za jeho arcibiskupa. Spolu vymenoval pápež Methoda svojim legátom a dovolil zase užívať jazyka slovanského pri cirkevných obradoch. V Nitre zriadené bolo biskupstvo a do tej doby snáď asi padá i pokrstenie českého kniežata Bořivoja. Lenže ani miesto ani presný rok dôležitej tejto udalosti nie sú známe. Stalo sa to vraj na Velehrade, kde spolu s manželom prijala vieru Kristovu i jeho žena Ludmila. Method poslal do Čiech kňaza Pavla, aby bol radcom rodiny kniežacej. Diecézia Methodova rozšírila sa i na Čechy a môžeme predpokladať, že i sám arcibiskup navštívil zem českú a tam kázal. Tým a potom tiež vlivom moci a sily Svätoplukovej sa stalo, že mohutný panovník velehradský nadobudol vrchnej vlády i nad kniežatom praž-

ským, čím spolu snáď tiež, hoci nevieme kedy a jak, stal sa pánom i nad druhými kmeňmi českými a sjednotil okolo Velehradu celý terajší československý štát.

Nemcom bránil sa Svätopluk vždy víťazne a bol tiež vždy bližšie tomu svojmu veľkému cieľu, aby rozsiahlu svoju ríšu, ktorej kronikári neskoršie dali meno Veľkomoravská, hmotne i duchovne úplne osamostatnil a zabezpečil tak, aby vojensky i kultúrne ubránila sa mocným nepriateľom. Len cirkevná politika sa Svätoplukovi nedarila a to ozaj už i preto, že v ostatných rokoch života Methodovho alebo z príčin osobných alebo z politických nepracoval Svätopluk ruka v ruke s arcibiskupom, ale patril k početným jeho nepriateľom, ktorí kráľa priviedli aj na to, že vymienil si pre seba pri bohoslužbách obrad latinský. Tiež ináč dával na javo nepriazeň k Methodovi, ktorý v ostatných rokoch svojho života tak veľmi bol od protivníkov prenasledovaný, že utýraný súc viac osudom ako vekom zomrel 6. IV. 886 na Velehrade. To už bohoslužba slovanská v ríši Svätoplukovej umierala a z príčin azda politických ustúpila bohoslužbe latinskej, ako to bolo v iných zemiach kresťanských, ktoré boly pod vlivom rímskym. Na čele protivníkov Methodových bol od počiatku nehodný nitriansky biskup Wiching, ktorý potom viedol tiež stály boj i proti jeho žiakom. Však ani pápež Štefan V. bohoslužbe slovenskej neprial, ba zakázal ju; a kráľ Svätopluk sa tomu neprotivil, lebo v rozhodnom zápase nerozhodoval v ňom Slovan, ale opatrný politik. Pápež uznával ho za kráľa a nad rozsiahlou jeho ríšou vyhlásil ochranu sv. Petra; preto Svätopluk sa nazdal, že nie je možné ináč dokonat dielo osamostatnenia, len keď zaistí si pomoc a ochranu Ríma opustením diela bratov solunských. Tým pričlenený bol národ náš na veky do okruhu západnej kresťanskej vzdelanosti rímsko-latinskej.

Kráľa Svätopluka na Velehrade poslúchaly slovanské zeme od strednej Odry, po Drávu a od Sudiet k Tise. Veľká táto ríša stala sa skoro nepohodlnou rozpínavosťou nemeckej; nuž využili Nemci proti Svätoplukovi už vtedy všetkých prostriedkov, aby mocný slovanský štát vyvrátili alebo aspoň oslabili. Robili to potom v dejinách vždy, a keď neboli sami dost silní, spojovali sa s plemennými nepriateľmi našimi. Urobili to prvý raz už proti Svätoplukovi, proti ktorému povolali si na pomoc

divých Maďarov, hoci sa ich ináč štítali. Pásy pozdejšieho otcom našim veru smutne osudného spojenectva nemecko-maďarského prejavily sa tedy už za Svätopluka; no ten vedel ešte zavrátiť a poraziť nielen Nemcov, ale aj divý a lstivý ľud azijský, keď dorážal na ríšu Veľkomoravskú od dolného Dunaja. Svätopluk ubránil sa spojeným útokom, ale neubránili sa im jeho nesvorní synovia, z ktorých Mojmir II. vládol na Velehrade a Svätopluk II. v Nitre. Obidvaja viedli bratovražedné boje, za ktorých nemohla ríša, hoci mocná, odraziť útok Nemcov a Maďarov. Vtedy tiež českí kniežatá Spytihnev a Vratislav, synovia Bořivojovi a Ludmilini, vytrhli sa z moci ríše Velehradskej, v čom im Mojmir II. nemohol zabrániť. Len brata svojho premohol a zapudil. Tiež Nemcom a Maďarom sa na čas statočne bránil, až preca len podľahol nepriateľom v krutých bojoch, snáď vo veľkej bitke r. 906 pri Bratislave, kde zahynul.

Ríša Veľkomoravská bola rozborená a niektoré jej kraje opanovali Maďari, ktorí vrazili do slovanského tela v Uhorsku cudzorodý klin, ako pred nimi Avari. Lenže maďarský tlak už potrvál a spôsobil, že počiatky jednotnej sily slovanskej na západe boli ochromené a stred národných dejín československých posunul sa do chránenej Prahy, odkiaľ s časom, na čas podľa okolností, politickej zdatnosti, moci a sily i vhodnosti doby panovníci českí usilovali o starý program velehradský. Zúčastnení boli i Slováci, ktorým, okrem toho v dejinách národnostného štátu uhorského už od jeho počiatku pripadla tá nemalá a význačná úloha, že sa stali najvlivnejšími spoluúčiteľmi Maďarov pri zmene spôsobu ich života a záchrane existencie. Dokladov k tomu netreba, lebo sú patrné; aj potom medzi národmi uhorskými boli vždy Slováci kultúrne najpokročilejší, majúce tiež účasť na všetkých významných kultúrnych etapách českých. Lenže trvalo to žiaľostne dlhých tisíc rokov a vyliate bolo mnoho slzí i krvi, kým Česi a Slováci, sliati na západe a na východe z prvších drobnejších kmeňov v jednotný kmeň český a slovenský, konečne sa politicky spojili v samostatný a slobodný národný štát dnešný, ako o to usilovali už panovníci velehradskí.

Zprávy za školský rok 1932/33.

1. Učbársky sbor.

A) Zo sboru odišiel def. cvič. učiteľ *Václav Pihera*, keď mu bol určený za trvalé pôsobisko št. ústav učiteľský v Bratislave.

B) Do sboru vstúpil *Karol Sumbal* byvší prikázaný sem z učit. ústavu v Lučenci.

C) Dovoľenú mal prof. *Ot. Julák* celý rok k pôsobeniu na školách Komenského vo Viedni.

D) Stav sboru v školskom roku 1932/33 :

1. *Eduard Skopál*, riaditeľ, ČN, vyučoval S1 IV6, N 12, III2, prax 2, celkový úväzok 14 hodín naukových.

2. *Jozef Fiala*, prof. Kmg, vyučoval M 14 II3 III3 IV2, K 12 II2 III2 IV1, Kp 11, N IV2, triedny v IV. roč., celkový úväzok na ústave 22.25 naukových. Na Rg vypomáhal v kreslení 4. hod. týždenne.

3. *Bohumil Gründl*, sml. uč. telocviku, T, vyučoval zvlášť chlapcov a dievčence telocviku v ročníkoch po 2 hod. týžd., na cvič. šk. 4 hod., hry 2—2, celkový úväzok 24 hod.

4. *Zdenek Keller*, def. cvič. uč., II. odb., vyučoval súc triednym v 1. tr. cvičnej (19 hod.) Hosp. III1 a v 2. pol. ešte Met III2, majúc s praxou 22—25 hodín týždenne.

5. *František Kulhánek*, prof., I. a II. odb., vyučoval S1 17, D 13 II3 III2 IV2, Z III2 IV2, triedny v I. roč., spolu 23 hodín naukových.

6. *Ján Myšička*, prof., PZ, vyučoval Z 12 II2, P 12 II2 III2 IV1, F 12 II2 III2 IV2, N II2, triedny v II. ročníku, spolu 24.50 hodín naukových.

7. *Ján Nepokoj*, prof., I. odb., vyučoval Ped II3 III3 (v 1. pol.), IV3, S1 II7 III5, triedny v III. roč., spolu 24 (21) hodín.

8. *Karol Sumbal*, supl. cvič. uč., Iud. šk., súc triednym v 2.

cvič. (23 hod.) vyučoval Ruč. pr. vých. III2 IV2 a mal s praxou spolu 29 hodín.

9. *Karol Štika*, prof., Zp H K1 V, vyučoval Sp I2 II2 III2 IV2, H I2 IIa2 IIb2 III1 IV1, K1 Ia2 Ib2 IIa2 IIb2, V III2 IV1, spolu 27 hod. nie náukových.

10. *Jozef Dlugopolský*, prof. dievč. gymn., vyučoval Nb kat. I2 II2 III2 IV2 a na cvič. škole 4, spolu 12 hod. týždenne.

11. *Justus Hruška*, prof. dievč. gymn., vyučoval Nb evanj. I—II2, III—IV2, na cvič. 2, spolu 6 hod. týždenne.

12. *Maria Thurzová*, ind. mešt. šk., vyučovala Žp I2 II2 III2, cvič. 2, spolu 8 hod. týždenne.

2. Kronika ústavu.

Školský rok bol zahájený vo štvrtok dňa 1. septembra skúškami opravnými a prijímacími do vyšších ročníkov. Dňa 2. IX. bol prevedený zápis, 3. IX. boly vybavené v triedach triednymi profesormi formácie a vyložený školský poriadok, takže v pondelok 5. IX. začalo sa pravidelné vyučovanie, ktoré trvalo nepretržite až do konca školského roku. Prvé polročie bolo skončené 31. januára dopoludňaj. vyučovaním, po ktorom sa rozdaly žiactvu polročné vysvedčenia s dátumom tohože dňa. Podľa zvláštnej úpravy MŠO predĺžily sa obvyklé polročné prázdniny cez 4. februára, takže v pondelok 6. II. začalo sa 2. polročie v obvyklú hodinu. Školský rok bol zakončený pre IV. ročník dňom 23. mája, lebo 1. júna začaly sa ústne skúšky dospelosti, v ostatných ročníkoch a na cvič. škole sa ukončil rok dňa 28. júna rozdaním vysvedčení. Tenže deň vykonaly sa prijímacie skúšky do I. ročníku pre chlapcov, 30. VI. pre dievčence.

Oslavy. V úvodnej porade pozdravil riaditeľ ústavu člena sboru prof. Fr. Kulhánka, ktorý sa dožil 21. júla 1932 abrahamovín a prial mu hojne zdravia, chuti a zdaru k ďalšej práci v ostatnej desiatke školskej služby.

Dňa 17. IX. oslávil ústav podľa pokynu MŠO sté výročie narodenín Dr. Miroslava Tyrša prednáškou o ňom. (Viď ďalej!)

Oslavu sviatku Svobody konaly v Banskej Bystrici všetky stredné a odborné školy spoločne na dvakrát: pre oddelenia nižšie a pre vyššie. Oslava sa konala v sále Národného domu,

hlavným poriadateľom bol prof. B. Gründl. Jednotlivé body peštrého programu vyplnili zúčastnené školy, sbor nášho ústavu zaspieval pod vedením prof. Štiku štátnu hymnu a dva sbory: Bendl. Živý obrázok s barytonovým sólom chovanca Hovorku zo IV. roč. a sbor z Blodkovej opery V studni. Cvičná škola mala osobitú oslavu v triede hneď 27. X. a 28. X. zúčastnila sa oslavy stredných škôl s odd. nižším.

Dňa 7. XII. vykonali sme oslavy Björnsonove: 160 letáčkov zaslaných št. nakladateľstvom bolo rozdané v ročníkoch, prečítané a vysvetlené boli v hodinách jazyka vyuč.

Dňa 17. februára spomnelo sa na ústave 80. výročia narodenín Jaroslava Vrchlického, dňa 23. februára 25. výročia smrti Svat. Čecha.

Oslavu 83. narodenín Masarykových konaly miestne stredné školy spoločne na dvakrát v aule gymnázia. Pévecký sbor ústavu predniesol za vedenia prof. K. Štiku národné piesne ako aj národnú hymnu, chovanec Hovorka zaspieval ariu z opery Eugen OŇegin (nacvičil a sprevádzal prof. Štika). V predvečer narodenín p. prezidenta (6. marca) účinkovali niektorí chovanci a chovanky ústavu pri slávnostnom predstavení v Národnom dome v Urbánkovej hre „Pani rychtárka“, obstaravši spevy pri scéne „Vynášanie Moreny“. Príslušné spevy zharmonizoval a nacvičil prof. Štika. Cvičná škola mala osobitnú slávnosť doma v ústave, program pripravili cviční učitelia a vyplnili si deti samy.

Dňa 13. V. usporiadal ústav programový „večierok víťazov“, na ktorom boli odovzdané závodníkom z III. stredoškolských hier v Prahe 1932 diplomy a ceny. Trofeje ústavu (2 prvé ceny putovné, plakety, diplomy, fotografie víťazných družstiev) boli vystavené vo výkladnej skrini športového obchodu na námestí.

Dňa 19. V. spomneli učebári jazyka vyuč. v ročníkoch 50. výročia smrti slovenského básnika Sama Chalupku. Žiactvu bola doporučená účasť na verejnej púti do blízkej Hor. Lehoty, ktorú konal Sokol v Podbrezovej dňa 21. mája.

Prednášky a iné podniky. Dňa 9. IX. konala sa v kresliarni prednáška riaditeľa ústavu o Jar. Vrchlickom na pamiatku 20. výročia jeho smrti.

Dňa 17. IX. konal riaditeľ ústavu v rámci osláv Tyršových prednášku „Tyršov odkaz národu“. Predniesol ju na vlastnom

ústave i na oboch miestnych gymnáziach a dňa 20. X. v samovzdelávacom krúžku študentskom na ústave v Lučenci.

Dňa 26. X. dávalo miestne Divadelné združenie pre študentov zdarma Tylovu hru Sedliacka princezna, určenú na oslavu 28. X.; náš ústav zúčastnil sa divadla korporatívne.

Dňa 27. X. boli sme na školskom filme o Ázii a Austrálii; film bol veľmi pekný a hodnotný.

Keďže dňa 31. X. bolo prázdno, bolo téma o sporivosti predmetom praxe na cvičnej škole len 3. XI., v ročníkoch boli rozdane brošury, ktoré dodala mestská sporiteľňa Pražská.

Dňa 24. XI. bol ústav na škol. filme „Na pokraji Sahary“.

Dňa 30. XI. pamätal ústav na deň juhoslovan.-československej vzájomnosti.

Dňa 7. XII. odpoľ. bolo žiactvo na školskom filme „Bílé opojení“.

Na dni 12.—17. XII. bol určený „týždeň detskej knihy“. V tú dobu bola vec predmetom škol. praxe na cvičnej škole (násluch pre III. roč. v 2. cvič., v oboch triedach cvič. školy výstupy chovancov IV. roč.). V ročníkoch profesori jazyka vyuč. vyložili význam dobrej knihy a poučili žiactvo o ich budúcej povinnosti v tejto otázke. Riad. ústavu napísal o poslaní knihy na Slovensku článok do „Sokol. vzdelavateľa“.

Dňa 25. I. konal sa škol. film „Věžň na Bezdězi“. Vo febr. bolo žiactvo ústavu na škol. filme „Boje o život“, v marci na filme „Zapadlí vlastenci“, v apríli na filme o Dolomitoch.

Dňa 25. II. prevedená bola t. zv. mliečna akcia. Ústav zúčastnil sa korporatívne prednášky a filmov v miestnom biografu (cvičná škola s ľudovými školami). Vychádzajúc dostal každý účastník kúšik syra s chlebíkom.

Dňa 5. III. prispel pevecký sbor ústavu za vedenia prof. K. Štiku a v spojení s hudbou peš. pluku čís. 26 k programu, ktorý bol ten deň vysielaný rozhlasovou stanicou bratislavskou. Vystúpenie bolo veľmi zdarilé, jeho program i s fotografiou pevcov je uložený v archive ústavu.

Dňa 28. III. konala sa na ústave mierová polhodinka.

Dňa 5. V. bolo žiactvo ústavu na škol. filme z IX. sletu vsesokolského.

Dňa 4. V. — pri skúškach externistov — vypočulo žiactvo

IV. roč. prednášku p. Bélu Voldána o hasičstve, ktorá trvala od 8. do 11. hodiny.

Dňa 10. V. konal sa deň čsl.-rumunskej vzájomnosti.

Dňa 20. V. prednášal prof. Lányi na popud nášho abstinentného krúžku študentstvu stredných škôl o abstinencii; prednášky zúčastnilo sa aj učiteľstvo z okolitých dedín. Abstinenty krúžok ustavil sa tohoto roku na ústave, má 62 členov a konal 2 schôdzky. Jeho poradcom je prof. Nepokoj.

Dňa 26. V. previedol pevecký sbor III. roč. v Nár. dome na javisku scénu „Vynášanie Moreny“ pri zájazde českých divadel. ochotníkov do Banskej Bystrice.

Dňa 28. V. zaspieval pevecký sbor ústavu v mestskom parku 6 nár. piesní, ktoré zharmonizoval a nacvičil prof. Štika. Konal sa totižto tú nedeľu t. zv. Deň národ. piesne.

Na žiadosť Červ. Kríža z Nov. Klenovca (p. Fridešovo na Podkarpatsku) odoslali sme ta 10. februára 230 kusov odevných čiasťok v bedne a 1 vreci vyplatene a 30 Kč na úhradu trov. Sossbieralo ich žiactvo cvič. školy medzi sebou, hoci o Vianociach konal u nás sbierku miestny odbor Červ. Kríža.

Úradné návštevy. Dňa 17. mája navštívil ústav monsignor Fr. Messik-Vajda a zúčastnil sa vyučovania náboženstvu rím. kat. v III. ročníku. — Dňa 31. mája vykonal inšpekciu náboženstva evanj. a v. p. Samo Ličko, ev. farár zo Zvolena, zúčastnívi sa vyučovania v odd. pre I. a II. ročník.

V dňoch 2., 3. a 4. mája konaly sa na ústave písomné a predbežné skúšky dospelosti. Keďže bolo veľa externistov, ktorí zaujali všetky miestnosti, nevyučovalo sa tie dni v ročníkoch. — Ústne skúšky dospelosti konaly sa na ústave od 1. do 10. júna za predsedníctva p. Jána Roubala, riaditeľa miestneho dievč. r. r. gymnázia. Skúške podrobilo sa všetkých 35 chovancov a chovaniiek ústavu, 5 chov.-abiturientov stredných škôl, 7 externistov a externistiek; spolu vykonal v letnom období ústne skúšky 86 kandidátov a kandidátok. Z nich bolo vyhlásených dospelými 42, čiže 48·8% reprobovaní boli 23, čiže 26·74% opravná skúška po prázdninách bola povolená 21 čiže 24·46%.

Zdravotné pomery na ústave a s tým súvisiaca dochádzka školská byly toho roku uspokojivé. Krátko pred sviatkami via-

nočnými začaly zachrípnutia, po Vianociach sa množily tak, že ledva jedny deti sa do školy vrátili, zostali doma zas iné. V ostatnom týždni prvého polročia vyvrcholily absencie vo všetkých ročníkoch; v každom ročníku chýbalo až 7 chov., teda pätina. Na cvičnej škole bol zdravotný stav dobrý. Vo februári boli absencie vo všetkých ročníkoch ešte značné, ale preca proti januáru sa stav zlepšoval, takže od marca bol už stav zdravotný zase uspokojivý. Prípadov vážnej choroby nebolo. Jedna chovanka III. roč. trpela vleklou chrípkou, takže zameškala 62 hodín vyučovacích. Vážny úraz utrpel 1 žiak z 2. triedy cvičnej zlomivši si nohu; nechodil od 20. IV. do 6. VI. do školy.

Mestský hlavný lekár, primár nemocnice Dr. Kamil Kollár, prezrel dva razy (v októbri a máji) všetkých žiakov, či nemajú trachom; nenašiel choroby ani podozrivých prípadov.

Mestský sociálny ústav poskytol láskavosťou vedúceho lekára Dr. Ad. Schicka 4 chudobným chovankám a 3 chovancom liečenie horským slnkom, čo tuná s vďakou kvitujeme.

Riaditeľstvo ústavu sprostredkovalo i toho roku potrebnému žiactvu lekárske ošetrenie, ktoré i s liekami hradilo z rozličných milodarov a z príspevku podporujúceho spolku, zvaného Vlčkov fond. V tomto škol. roku činily výdavky za lieky Kč 274.25, palmare prakt. lekára činilo Kč 266.—, zubného lekára Kč 735.—, čo činí spolu 1275.25 Kč.

Čelý ústav je stálym členom dorastového odboru Čsl. Červ. Kríža.

Žiactvo bolo i toho roku poistené proti úrazu; každý chovanec a chovanka zaplatili na to po 1 Kč. V tomto škol. roku nebolo úrazu.

Telesná výchova. Ústav nemá vlastnej telocvične ani ihriska, nuž používa telovýchovných zariadení chlapč. gymnázia, ktoré je bohužiaľ od ústavu 15 minút vzdialené. No máme v záhrade, ktorá patrí k budove školskej a slúži žiactvu k respíriu, zriadené dva kurty pre odbíjanú. Pre zimný šport máme 12 párov lyží. Okrem riadnych hodín telocviku konaly sa v 2 oddeleniach po 2 hod. týždenných povinné hry pre chovancov a chovanky podľa dispozície prof. telocviku.

Ako žiactvo tunajšieho ústavu pestovalo v tomto škol. roku cvičenia športovné, zachycuje tento výkaz:

	R o č n í k				Spolu	%
	I.	II.	III.	IV.		
pláva	20	36	29	31	116	77·85
vešluje	4	7	2	7	20	13·42
jazdí na koni	4	4	2	—	10	6·71
jazdí na kole	13	27	17	18	75	50·33
jazdí na lyžiach	12	28	25	20	85	57·04
sánkujе	34	44	35	35	148	99·32
bruslí	34	26	22	20	102	68·46
vie strielať	6	6	8	10	30	20·13
pestuje turistiku	10	40	19	20	89	65·97
pestuje skauting	1	1	3	3	8	5·36
hrá tenis	4	1	3	2	10	6·71
hrá kopanú	2	7	5	—	14	9·39

Fondy a štipendiá. Slov. Liga spravila v. r. 1930 základninu v čiastke 500 Kč s tým ustanovením, aby sa dvoma tretinami úrokov odmeňovali súbehom práce žiakov o prevrate, o dejinách prevratu, o oslobodení slov. národa, o čsl. zahraničnom odboji a pod. Keďže k 31. XII. 1931 činily úroky 42·50 Kč, vyhlásili sme pred prázdninami 1932 súbeh a určili termin pre odovzdanie prác po prázdninách. Súbehu sa zúčastnili 2 chovanci z II. ročníku. Podľa usnesenia prof. sboru vyplatilo sa obidvom účastníkom súbehu z úrokov rovnako po 20 Kč nie tak za výkon ako skôr za dobrú vôľu a usilovnosť.

Zo základniny Jána Pálffyho bolo udelené v tomto šk. roku ministerstvom šk. a n. o. štipendium 700 Kč Jánú Javorkovi z II. ročníku.

Krajinský úrad udelil na tento šk. rok žiakom nášho ústavu tieto štipendiá: 750 Kč Ide Mihálovej z III. roč., po 500 Kč Jánú Javorkovi, Jozefu Kozovi a Joz. Palúchovi z II. roč., Marii Filipkovej a Alfonzu Mojžišovi z III. roč., Zlatici Tichej zo IV. roč.; Frant. Chovanovi z II. roč. 377 Kč, Joz. Doštalíkovi 123 Kč, spolu 4250 Kč.

Okresný výbor v Banskej Bystrici udelil z okresných prostriedkov žiactvu ústavu tieto študijné podpory: po Kč 500 Milanu Longauerovi zo IV. a Marg. Mojžišovej z III. roč., po 300 Kč Jur. Kuriatkovi a Vil. Mišútovi z III. roč. a Alžb. Bohúňovej z I. roč., po 150 Kč Mar. Filipkovej a Ide Mihálovej

z III. roč., Jánovi Javorkovi a Joz. Palúchovi z II. roč., spolu 2500 Kč. — Okres. výbor v Rim. Sobote udelil podporu 200 Kč Dušanovi Manicovi z III. roč.

Stredoškolská soc. pečlivosť pre Slovensko povolila v tomto šk. r. podporu 400 Kč Marii Filipkovej z III. roč., Fr. Chovanovi z II. a Marg. Mojžišovej z III. roč. po 300 Kč, spolu 1000 Kč.

Z fondu Vlčkovho (Podporujúci spolok v Banskej Bystrici) dostalo sa ústavu tohoto šk. r. 500 Kč, z ktorých podľa rozhodnutia prof. sboru dostal Fr. Chovan z II. roč. 200 Kč, zvyšných 300 Kč užilo sa na lieky potrebným žiakom.

Spolok priateľov pokroku zvaný Felicitas odhlasoval čiastku 300 Kč pre naše žiactvo na vypracovanie týchto tém: 1. Aký má byť učiteľ podľa románového cyklu Amicisovho „Srdce“? — 2. Ako môže učiteľ budiť a zveľaďovať u detí city humanitné? — 3. Aké je učiteľovo poslanie mimo školy? — Súbehu zúčastnila sa 1 chovanka vypracovaním tématu prvého, a 8 chovancov vypracovaním tématu tretieho. Po návrhu prof. sboru udelená bola 1. cena (120 Kč) Marii Filipkovej z III. roč., 2. cena (90 Kč) Alfonzu Mojžišovi z III. roč., 3. cena (70 Kč) Jul. Bélovi z II. roč., zvyšných 20 Kč dostal Martin Katriak z I. roč. za usilovnosť.

Filiálka Pražskej sporiteľne v B. B. darovala na ošatenie žiactva 100 Kč; po návrhu prof. sboru bola táto čiastka rozdelená rovnakým dielom medzi Mariu Kankovú z I. roč. a Ant. Voseckého z II. ročníku.

Štatistický výkaz žiactva za šk. r. 1932/33.

	V ročníkoch					V cvič. šk.		
	I.	II.	III.	IV.	Spolu	1.	2.	Spolu
1. Počet :								
Začiatkom školského roku bolo prijatých	34	44	35	35	148	30	30	60
V škol. roku pribudlo	1	—	1	—	2	2	1	3
Spolu bolo prijatých	35	44	36	35	150	32	31	63
Z nich bolo :								
tunajších postupujúcich	—	42	31	35	108	15	30	45
„ opakujúcich	1	2	2	—	5	—	—	—
z iných ústavov postupujúcich	—	—	1	—	1	2	1	3
„ opakujúcich	—	—	2	—	2	—	—	—
po prijím. skúške prijatých	34	—	—	—	34	15	—	15
spolu	35	44	36	35	150	32	31	63
V škol. roku vystalo	1	—	—	—	1	1	1	2
Na konci škol. roku bolo	34	44	36	35	149	31	30	61
2. Rodisko :								
Miesto ústavu (B. Bystrica)	6	1	5	3	15	6	15	21
Slovensko	21	36	25	28	110	10	5	15
Čechy	1	2	2	—	5	10	4	14
Morava	1	2	2	3	8	5	6	11
Cudzina	5	3	2	1	11	—	—	—
spolu	34	44	36	35	149	31	30	61
3. Jazyk materinský :								
československý	34	44	36	35	149	31	30	61
4. Náboženstvo :								
rím.- (gr.)-kat.	22	37	26	17	102	23	14 (1)	38
evanj. a. v.	11	7	7	18	43	1	4	5
čslovenské	—	—	2	—	2	4	5	9
čsbratské	—	—	—	—	—	—	3	3
židovské	—	—	1	—	1	—	—	—
bez vyznania	1	—	—	—	1	3	3	6
spolu	34	44	36	35	149	31	30	61

	V ročníkoch					V cvič. šk.		
	I.	II.	III.	IV.	Spolu	1.	2.	Spolu
5. Bydlisko rodičov :								
Banská Bystrica	10	8	7	6	31	31	30	61
Ostatné miesta	24	36	29	29	118	—	—	—
spolu	34	44	36	35	149	31	30	61
6. Štátna príslušnosť :								
u všetkých RČS	34	44	36	35	149	31	30	61
7. Vek :								
Narodených r. 1906	—	—	—	1	1	—	—	—
1908	—	—	1	—	1	—	—	—
1910	—	1	1	2	4	—	—	—
1911	—	—	—	3	3	—	—	—
1912	1	1	4	8	14	—	—	—
1913	3	4	7	9	23	—	—	—
1914	2	9	16	12	39	—	—	—
1915	10	19	7	—	36	—	—	—
1916	12	10	—	—	22	—	—	—
1917	6	—	—	—	6	—	—	—
1922	—	—	—	—	—	—	9	9
1923	—	—	—	—	—	—	11	11
1924	—	—	—	—	—	—	10	10
1925	—	—	—	—	—	19	—	19
1926	—	—	—	—	—	12	—	12
spolu	34	44	36	35	149	31	30	61
8. Klasifikácia :								
a) koncom šk. roku boli								
spôsobilí s vyznamenaním	5	2	5	—	12	—	—	—
spôsobilí (proste)	24	31	25	35	115	31	30	61
nie spôsobilí	—	1	—	—	1	—	—	—
oprava povolená	5	10	5	—	20	—	—	—
neklasifikovaný	—	—	1	—	1	—	—	—
spolu	34	44	36	35	149	31	30	61

	V ročníkoch					V cvič. šk.		
	I	II.	III.	IV.	Spolu	1.	2.	Spolu
b) Dodatok za šk. r. 1931/32								
opravnú skúšku mali	12	8	8	—	28			
vyhoveli pri nej	11	7	5	—	23			
nevyhoveli pri nej	1	1	3	—	5			
 Boli teda v šk. r. 1931/32								
s vyznamenaním	2	2	—	1	5			
spôsobilých	40	28	35	25	128			
nie spôsobilých	1	2	3	—	6			
spolu	43	32	38	26	139			

9. Platy žiakov :

Na cvič. škole zaplatilo školné po 10.40 Kč 52 detí spolu 540.80 Kč.

10. Nepovinným predmetom sa nevyučovalo.

Rozmnoženie a stav zbierok :

S b i e r k a	Mala v šk. r. 1931/32		V škol. roku 1932/33				Má koncom škol. r. 1932/33		S p r á v c a
			pri- budlo		u- budlo*)				
	inv. čís.	kusov	inv. čís.	kusov	inv. čís.	kusov	inv. čís.	kusov	
1. Prof. knižnica	706	739	18	18	17	18	707	739	<i>Fr. Kulhánek</i>
2. Žiacka knižnica	703	703	17	17	6	6	714	714	<i>Ján Nepokoj</i>
3. Zemepis	ústavné	70	—	—	—	—	70	156	<i>Ján Myšička</i>
	cirkevné	101	503	—	—	—	101	503	
4. Dejepis	ústavné	15	15	—	—	—	15	15	<i>Fr. Kulhánek</i>
	cirkevné	43	451	—	—	—	43	451	
5. Matem.	ústavné	11	11	—	—	—	11	11	<i>Joz. Fiala</i>
	cirkevné	28	73	—	—	—	28	73	
6. Prírodop.	ústavné	321	594	1	1	—	322	595	<i>Ján Myšička</i>
	cirkevné	862	3078	—	—	—	862	3078	
7. Fyzik.	ústavné	125	152	—	—	5	9	120	<i>Ján Myšička</i>
	cirkevné	227	387	—	—	—	227	387	
8. Chemik.	ústavné	128	878	—	—	24	580	104	<i>Ján Myšička</i>
	cirkevné	121	479	—	—	—	121	479	
9. Kresliar.	ústavné	61	105	3	17	2	5	62	<i>Joz. Fiala</i>
	cirkevné	56	133	—	—	—	56	133	
10. Hudobný	knižné	137	221	64	64	6	6	195	<i>Kar. Štika</i>
	predmety	11	42	—	—	1	7	10	
11. Poľné hospodárstvo	21	33	1	2	8	15	14	20	<i>Zd. Keller</i>
12. Herné náradie	37	84	11	15	18	25	30	74	<i>Boh. Gründl</i>
13. Sbíerky	knižnica	110	110	5	5	—	—	115	<i>K. Sumbal</i>
	cvič. školy pomôcky	106	344	6	6	3	58	109	
14. Dielňa	truhlárska	58	92	—	—	—	—	58	<i>Kar. Sumbal</i>
	knfhváz.	18	40	—	—	—	—	18	

*) Vyradenie opotrebovaných vecí bolo povolené vynesiením ref. č. 84.111/II-32.

Súvislá čítba v škol. r. 1932/33.

A) Z pedagogiky :

v II. roč. Šoltésová : Moje deti, diel I.

Sully : Studie dětství.

Ribot : Nemoci paměti.

v III. roč. Pelikán-Dratková : Logika.

Musil-Musilová : Prejavý.

Komenský : Informatorium.

Naša škola.

Masaryk : Světová revoluce kap. X.

v IV. roč. Drtina : Ideály výchovy.

Komenský : Didaktika (části).

Rousseau : Emil (části).

Tolstoj : Pedagogické stati.

Bláha : Sociologie dětství.

Ján Nepokoj.

B) Z jazyka vyučovacieho :

v I. roč. Jirásek : Staré pověsti české.

Medvecký : Sto slov. Iudových balád.

Erben : Kytice.

Čelakovský : Ohlas písní ruských.

Kukučín : Sobrané spisy, diel I.

Nemcová : Babička.

Hviezdoslav : Drobná epika.

Turgeněv : Lovcove zápisky.

Vaňorný : Odyssea.

Fr. Kulhánek.

v II. roč. Tajovský : Zpod kopy.

Sládkovič : Detvan.

Kukučín : Neprebudeny.

Rais : Zapadlí vlastenci.

Mrštík : Maryša.

Jirásek : Temno.
Komenský : Labyrint světa.
Vansová : Sirota Podhradských.
Puškin : Eugen Onegin.

Ján Nepokoj.

v III. roč. Šmilovský : Za ranních červánků.
Čech : Lešetinský kovář.
Botto : Smrť Jánošíkova.
Nemcová : Pohorská vesnice.
Kalinčák : Reštaurácia.
Neruda : Balady a romance.
Kukučín : Dom v stráni.
Hviezdoslav : Herodes a Herodias.
Goethe : Faust.

Ján Nepokoj.

v IV. roč. Vrchlický : Legenda o sv. Prokopu alebo Hilarion
(podľa voľby).
Vajanský : Suchá ratolesť.
Hviezdoslav : Biblické básne.
Rázus : Hoj, zem drahá!
Medek : Do najkrásnejší země.
Urban : Živý bíč.
Bujnák : Hviezdoslav.
Dostojevský : Niektorý román (podľa voľby).
Jedno moderné dráma (podľa voľby).

Ed. Skopal.

Písomné práce v šk. r. 1932/33.

A) Z jazyka vyučovacieho :

- v I. roč. 1. Jánošíkov poklad. (Rozprávka dľa osnovy). — dom.
2. Významnejšia udalosť z nášho okolia. (Vypravovanie dľa osnovy). — škol.
3. Janko Hraško na cestách. (Vypravovanie dľa čítanej pohádky). — dom.
4. Pltník. (Obsah čítanej ballady). — škol.
5. Naše vianočné sviatky. (Líčenie). — dom.
6. Zimné zábavy. (Líčenie). — škol.
7. Cesta vlakom. (Líčenie). — dom.
8. Na salaši. (Líčenie). — škol.
9. Budova nášho ústavu. (Popis dľa osnovy). — dom.
10. Úžerník. (Charakteristika dľa osnovy). — škol.

F. Kulhánek.

- v II. roč. 1. Babie leto. (Líčenie). — škol.
2. Oko a ucho. (Srovnanie). — dom.
3. Ak deň za rohy nepopadneš, za chvost ho neudržíš. (Výklad príslovia). — škol.
4. Detvan. (Obrázok slovenského šuhaja dľa básne A. Sládkoviča). — dom.
5. Dopis priateľovi, ako ste prežili tohoročné vianočné sviatky. — škol.
6. Vznik písma. (Obraz z kultúrnej histórie dľa návodu). — dom.
7. Líška a džbán. (Pojednanie dľa súčasnej šk. učby). — škol.
8. Účinky liehovín a fajčenia na deti a osoby mladistvé. (Pojednanie dľa vlastného pozorovania). — dom.
9. Odkaz (kšaft) umierajúcej matky Jednoty bratskej. (Pojednanie dľa súčasnej učby). — škol.
10. Duševný stav „hájnikovej ženy“ po dejovej katastrofe. (Líčenie dľa stejnomennej poviedky Hviezdoslavovej). — dom.

Ján Nepokoj.

- v III. roč. 1. Predspev Kollárovej Slávy dcery. (Myšlienkový rozbor). — dom.

2. Strom — obraz slobody. (Preslov k žiakom pri slávnostnom sadení stromkov 28. októbra). — škol.
3. V čom záleží pravé ľudské šťastie? (Úvaha). — dom.
4. Vedecká hypotéza. (Pojednanie v súvislosti s učbou logiky). — škol.
5. Naša škola. Roč. VII. (Pokus o samostatné kritické hodnotenie pedagogického časopisu). — dom.
6. Špaček, básnik a osel pod lipou. (Výklad alegorickej básne K. H. Borovského). — škol.
7. Banská Bystrica v literárnej histórii slovenskej. (Pojednanie). — dom.
8. Herodias a Tamar. (Srovnávacia povahová charakteristika). — škol.

Ján Nepokoj.

- v IV. roč.
1. Rozjímanie na začiatku šk. r. (List priateľovi). — dom.
 2. Vznik Matice. (Rozprava kult.-historická). — škol.
 3. Zima — zlý pán. (Obrázok). — dom.
 4. Zovňajšok človeka je titulným listom jeho vnútra. (Výklad perského príslovia). — škol.
 5. Jak piesne rastú . . . (Rozbor básne Ľud. Podjavorinskej). — dom.
 6. A to jest tá krásná země . . . (Pojednanie o Slovensku). — škol.
 7. Na školu doma a či preč? (Úvaha abiturienta). — dom.
 8. maturitná: a) Komenský — Masaryk, (Životopisná paralela).
 b) Učiteľ — vodcom. (Pojednanie).
 c) Je človek pánom prírody? (Úvaha).

Ed. Skopal.

B) Z jazyka nemeckého :

- v I. roč.
1. Unsere Klasse. (Fragen und Antworten).
 2. Im Winter. (Übersetzung).
 3. Mitleid. (Erzählung).
 4. Eine Geschichte vom Diebe. (Wiedergabe).
 5. Der Hund und die Katze. (Freie Erzählung).

6. Unsere Zugvögel. (Gram. Umwandlung).

Ed. Skopal.

- v II. roč. 1. Sprichwörter. (Diktat und Umwandlung).
2. Die Klassenordnung. (Beschreibung).
3. Der Winter. (Erzählung).
4. Heidenröslein. (Prosaische Wiedergabe des Gedichtes von Goethe).
5. Unsere letzten Ostern. (Fragen [Diktat] und Antworten).
6. Der Brand. (Übersetzung und Umwandlung).

Ján Myšička.

- v III. roč. 1. Ein Brief an den Freund. (Freie Erzählung).
2. Dvaja priatelja. (Übersetzung).
3. Der Ackerbau erhält die Völker. (Erläuterung eines Gedichtes).
4. Zwei Übersetzungen.
5. Das Erkennen. (Inhaltsangabe des Gedichtes).
6. Vorsicht schadet nie! (Freie Wiedergabe eines übersetzten Lesestückes).

Ed. Skopal.

- v IV. roč. 1. Wie pflege ich die Zähne. (Ein Gespräch).
2. Masaryk, der Befreier unseres Vaterlandes. (Preklad z nemčiny.)
3. Meine heurigen Weihnachtsferien. (Frei erzählt).
4. Der Edelsinn. (Nach dem Gelesenen).
5. Die drei Faulen (Ein Märchen nach Gebrüdern Grimm).
6. Meine letzten Ferien. (Ein Brief).

Joz. Fiala.

Soznam žiactva v školskom roku 1932/33.

(Hviezdičkou označení žiaci sú s vyznamenaním. Zátvorka za rodiskom označuje bydlisko rodičov, keď je odchylné od rodiska. Mená tých, ktorí v roku vystali, sú vytlačené kurzívou.)

I. ročník:

- 1.* Alžbeta Bohúňová z B. Bystrice.
2. Ján Cipciar z Brezna.
3. Kornel Danko z Mor. Lieskova (Slov. Ľupča).
4. Lad. Fekiač z B. Bystrice.
4. Rudolf Filipko z Nemeckej.
6. Ján Fraňa zo Zolnej.
- 7.* Pavel Garaj z Vlkanovej.
8. Elena Garžiková z B. Bystrice (Gašparovo).
9. Andrej Heveš z Hor. Mičinej (B. Bystrica).
10. Anna Hraňová z Budapešte (Maď.)
11. *Kornel Jesenský z Piesku.*
12. Maria Kanková z B. Bystrice.
13. M. Katriak z Čačina.
- 14.* Ludmila Kropáčová zo Vsiska, Mor. (B. Bystrica).
- 15.* Jozef Legény zo Sv. Antala.
16. Maria Legényová zo Sv. Antala.
17. Emilia Melagová z Babinej.
18. Elena Menešová z Leseníc (Nanince).
17. Vojtech Mensatoris z Mal. Pešte, Maď. (B. Bystrica).
20. Gustav Miartuš zo Sliacan (Donovaly).
21. O. Michalik z B. Bystrice.
22. Ladislav Mikleš z B. Bystrice.
- 23.* Zoltán Mikula z Vyhiň (B. Bystrica).
24. Alžbeta Náterová zo Sv. Jakuba.
25. Ján Pivoluska z Očovej (R. Sobota).
26. Pavel Polony z Diósgyőru, Maď. (Slov. Ľupča).
27. Zlatica Sedliaková zo Slov. Ľupče.
28. Karol Seidl zo Štipoklás v Č. (Zvolen).
29. Rud. Skotnický z Veľ. Bytče.
30. Marg. Slobodníková z Balážov.
31. Irena Sojková z Ban. Bystrice
32. Edita Svobodová z Parchacze v Poľ. (Brezno).
33. Julia Tomiková z Uhor. Skalice (N. Zámky).
34. Šarolta Várnajová z Tisovca (B. Bystrica).
35. Jordana Longauerová z Donovalov.

II ročník:

1. Michal Bačko z Ráztoky.
2. Jul. Běl z Polonky (B. Bystrica).
3. Valeria Bergmannová z B. Bystrice.
4. Vinc. Bobák z Podkoníc.
5. Anna Bradáčová z Nivnice, Morava (Zvolen).
6. Maria Burianová z Chynorian.
7. Michal Cambel z Brusna.
8. Anna Citterbergová z Beňuše-Gašperova (Tisovec).
9. Emilia Černá z Dubošťice (Vigľaš).
10. Valeria Čunderlíková z Lopeja.
11. Julia Dávidová z Priechoda.
12. Frant. Dobál z Hronca (B. Bystrica).
13. Jozef Dostalík zo Zvolena.
14. Marta Fábryová

z Ulmanky. 15. Eugen Fukas z Dolnej Lehoty (Čierny Balog). 16. Otto Götz zo Stránia, Mor. (Nové Mesto n. V.) 17. Maria Gregorová z Rybárov (Banská Bystrica). 18. Gejza Hladlovský z Krompachov (B. Bystrica). 19. Lad. Chamko z Nemeckej. 20. Frant. Chovan z Ludány, Maď. (Rakovice). 21. Vojtech Ivan zo Zvolena. 22*. Ján Javorka z Rudlovej. 23. Ján Kološta zo Zámestia. 24. Joz. Koza z Moštenice. 25. Mar. Köhlerová z Hronca. 26. Eugen Krajec z Lučenca (Podlavice). 27. Ela Kršková zo Zvolena. 28. Ondrej Kulich zo Zolnej. 29. Anna Kútna zo Zvolena. 30. Marg. Oriěšková z Prievidze. 31. Amália Ostrihoňová z Detvy. 32*. Jozef Palúch z Donovalov. 33. Zita Pašková z Lopeja (Podbrezová). 34. Margita Perská z Bujakova. 35. Zuzana Petriková z Budče (Zvolen). 36. Ján Petrovič z Kostiviarskej (B. Bystrica). 37. Brigita Rennerová z Kišpešte, Maď. (B. Bystrica). 38. Kámila Ringlerová zo Zámestia (Predajná). 39. Vil. Sektor zo Slovenskej Ľupče (Sakáloš). 40. Imrich Selecký z Kostiviarskej. 41. Juraj Šír z Jičína, Čechy (Banská Bystrica). 42. Maria Urbanová z Hronca. 43. Anton Vosecký z Bošíc. 44. Anna Znaková z Mníšku n. Hnil.

III. ročník:

1. Margita Bacúrová z Moštenice. 2*. Maria Filipková z Radvane n. Hr. (B. Bystrica). 3. Viliam Gajdoš zo Sv. Ondreja. 4. Ján Gregorčok z Podkončie. 5. Ján Hudec z Ľubietovej. 6. Bož. Juvová z Hvězdy, Čechy (Bart.) 7. Teodor Kaliský zo Sloven. Ľupče. 8. Magda Kozová z Moštenice. 9. Mojmír Kryl z Ustína, Mor. (Prosiek). 10. Juraj Kuriatko zo Sásovej. 11. Duš. Manica z Tisovca. 12*. Ida Mihálová z Moštenice. 13. Vil. Mišút z Donovalov. 14. František Mitterpach z Moštenice. 15. Rud. Môcik z Piesku (Podbrezová). 16*. Alfonz Mojžiš z Kalištia (Osrblie). 17*. Margita Mojžišová z Ban. Bystrice. 18. Margita Mrázová z Červenej Skaly. 19*. Valeria Murgašová z Valaskej Belej. 20. Vlad. Náter z Moštenice. 21. Anna Nováčková z Viedne, Rak. (Topoľčany). 22. Klára Petránová z Podbrezovej. 23. Livia Pfeiferová z B. Bystrice. 24. Ján Fredáč z Mošoviec. 25. Antonia Reháková z Dol. Pôčerníc (Podbrezová). 26. Rozália Seitzová z Podbrezovej. 27. Rudolf Schikerle z Ban. Bystrice. 28. Jozef Slobodník z Ban. Bystrice. 29. Alexander Svorák zo Sv. Križa

n. Hronom (B. Bystrica). 30. Ján Šagát z Bukovca. 31. Blanka Šimunová zo Sloven. Lupče. 32. Ján Švarc z Dobrej Nivy. 33. Anna Tomková z Mezöhegyesa (Zvolen). 34. Michal Vaník zo Sv. Ondreja. 35. Alžbeta Vejskalová z Kvítkovic, Mor. (Klastov). 36. Fridrich Bányás z Ban. Bystrice.

IV. ročník :

1. Julia Dostalíková zo Zvolena. 2. Maria Draková zo Slov. Lupče. 3. Adela Fabjanová z Dob. Nivy. 4. Matej Gašpar z Hor. Mičinej (B. Bystrica). 5. Eva Hašková z Mal. Stankoviec (Veľ. Meder). 6. Zuzana Helexová z Ľubietovej. 7. Oľga Holécyová zo Slov. Lupče. 8. Ľudevít Horánsky z Michalovej. 9. Juraj Hovorka z Môťovej (Zvolen). 10. Lukáš Huľka z Medzibrodu. 11. Tadeus Jirka z Krakova, Poľ. (Podbrezová). 12. Marg. Kontúrová zo St. Hôr. 13. Maria Králiková z Ľubietovej. 14. Věra Králiková z Uher. Hradišťa, Mor. (B. Bystrica). 15. Milan Longauer z Donovalov. 16. Oľga Majlingová z Majera. 17. Pavel Marcely zo Zvolena. 18. Katarina Obložinská z Urmina. 19. Jul. Omasta zo Senice. 20. Valeria Pischová zo Zvolena. 21. Elena Pomffyová z Magurky (Kremnica). 22. Ir. Rajčoková z Brezna. 23. Jozef Riečan z Banskej Bystrice. 24. Marg. Rotíková z Damaše. 25. Michal Schickerle z Banskej Bystrice. 26. Ján Štubniak zo Šajby. 27. František Švantner z Bystrej. 28. Karol Terem z Kremničky. 29. Marta Terenová zo Slatiny n. Bebr. 30. Alois Tesař z Halenkova, Mor. (Ban. Bystrica). 31. Zlatica Tichá z Brezna. 32. Maria Valašťanová z Banskej Bystrice. 33. Jozef Vančo z Ľubietovej. 34. František Vido z Ban. Štiavnice (B. Bystrica). 35. Jaromíra Župková z Počeníc, Mor.

Cvičná škola.

(Bydliskom všetkých detí je Banská Bystrica.)

1. trieda :

1. Milena Barvová zo Svídnice, C. 2. M. Bunček z Chocne, Č. 3. Viera Dusílová z B. Bystrice. 4. Ján Franc z Polnej, C. 5. Marta Funková z Prostejova, Mor. 6. *Juraj Kollár z Košíc.* 7. Adolfiná Lorencová z Ilavy. 8. Jaroslav Mach z Myjavy. 9.

Juraj Mach z Brna. 10. Ant. Matejo z Plzne. 11. Otto Ouroda z B. Bystrice. 12. Viera Pospíšilová z B. Bystrice. 13. Pavel Štirský z Chrudime, Č. 14. Viera Valterová z Brna. 15. Ján Zahradníček z Králov, Dvora, Č. 16. Jar. Drašnarová z Ulmanky. 17. Milena Fuchsová z B. Bystrice. 18. Mojmir Hrubeš zo Žiliny. 19. Vladimír Hyhlík z B. Bystrice. 20. Miroslav Charvát z Dolnej Strehovej. 21. Milena Chmelíková z Nitry. 22. Želmíra Káralová z Vítkovic, Mor. 23. Milada Kostrhunová z Brna. 24. Milada Malá z Benešova, Čechy. 25. Nadežda Skácelová z Brezna. 26. Čestmír Svoboda z Čakovíc, Č. 27. Jiřina Táborová z Ružomberka. 28. Milada Uhlířová z B. Bystrice. 29. Jaroslav Vanek z B. Bystrice. 30. Jana Weidenthalerová z Bratislavy. 31. Zdeněk Záleský z B. Štiavnice. 32. Karol Konečný z Prahy.

2. trieda:

1. Darina Kellerová zo Slov. Ľupče. 2. Viera Kleinová z B. Bystrice. 3. Vladimír Kmoníček z B. Bystrice. 4. Miroslav Kollár z Košíc. 5. Juraj Machyček z Chebského nad Mor. 6. Miloslav Pechan z B. Bystrice. 7. Viera Pirochtová z Kroměříže, Mor. 8. Jarmila Řezáčová z B. Bystrice. 9. Oldřich Svozil z B. Bystrice. 10. Viera Šofrová z B. Bystrice. 11. Mil. Valter z Brna. 12. Viera Vaňková z B. Bystrice. 13. Ján Biman z B. Bystrice. 14. Jaromír Bulíček z B. Bystrice. 15. Viera Bulíčková z B. Bystrice. 16. Vlasta Goldmannová z B. Bystrice. 17. Otakar Januš z Olomouce. 18. Dalibor Kulišek z B. Bystrice. 19. Vlasta Skácelová zo Sečoviec na Mor. 20. Vlad. Stropnický z B. Bystrice. 21. Betuška Svobodová z Předměřic v Č. 22. Gabriela Troschoková z Trnavy. 23. Ilja Výborný z B. Bystrice. 24. Vladimír Dvořák z Olomouce, Mor. 25. Líbuša Janská z B. Bystrice. 26. Jarmila Královcová z Touškova n. M. v Č. 27. Aleš Mýšička z Hradca Král. 28. Berta Příbrská z Krupiny. 28. Vladimíra Sarnavková z Bratislavy. 30. Vlasta Ondrušková z Brna, Mor. 31. Vlasta Janečková z Nitry.

Soznam kníh pre škol. rok 1933/34.

V ročníkoch :

- Kašpar-Tiso : Apologetika I. roč. (kat.)
Pokoj-Žižka : Mravouka II. roč. (kat.)
Lukáš Petráš : Cirkevné dejiny III. roč. (kat.)
Kašpar-Tiso : Apologetika IV. roč. (kat.)
L. Frenyo-Madera : Úvod do St. zákona. I. a II. roč. (evanj.)
P. J. Novák : Dejiny cirkve kresť. 12 Kč (preložil Madera).
Sam. S. Osuský : Dejiny náboženstva. Lipt. Sv. Mikuláš.
Švadlenka-Klima : Obecná pedagogika, II. a IV. roč.
Švadlenka-Kurfürstová-Kubányová : Obecná didaktika. — III. a IV.
Kádner : Stručné dejiny pedagogiky. — IV.
Kubálek : Vyučování ve třídě elementární. 8 vyd. III.
Buzek : Úvod do právní organisace školství, vyd. 1931 — IV.
Haluzický-Písecký-Šomraavský-Zeman : Čítanka pre slovenské ústavy učiteľské. — I.
Čítanka pre úst. učít. díl II-1 a II-2 — II.
Jar. Vlček : Čítanka pre VII. tr. škôl stred. — III.
Jan Menšík : Čítanka pre najvyššie tr. škôl stred. — IV.
Holub : Rukovět dejin lit. čes., část 1. — II.
" " " " " " 2. — III.
" " " " " " 3. — IV.
P. Bujnáč-J. Menšík : Slovenská poetika. — I.-IV.
J. Damborský : Slovenská mluvnica, díl I. a II. — I.-IV.
Nikolau-Ondruš : Zemepis pre vyš. tr. škôl stred. I. — II.
Fr. Bareš : Zemepis a ústava RČS. — III. roč.
Zachystal : Zeměpis pro ústavy učitelské, díl 4. — IV.
Brunclík-Machát : Zemepisný Atlas I. až IV.
Till-Novák : Dějepis pro ústavy učitelské, díl 1. — I.
" " " " " " díl 2. — II.
" " " " " " díl 3. — III.
" " " " " " díl 4. — IV.
Posejpal-Hapala : Aritmetika pre ústavy učitel. — I. až IV.

Havelka-Hapala : Geometria pre ústavy učít. diel 1. — I. a II.

„ „ „ „ „ „ diel 2. — III. a IV.

Valouch : Logaritmičné tabulky — II. až IV.

Daněk : Zoologie pro ústavy učít. I. a IV.

Dlouhý-Hlinecký : Tělo a zdravověda pro úst. učít. — II.

Rosický-Trapl : Botanika pre vyšš. tr. str. šk. — II. a IV.

Polívka-Broul : Klíč k určování rastlín. — II. a IV.

Prehlik-Houdek : Mineralogia pre VII. tr. str. šk. — III. a IV.

„ „ Geologia pre VIII. tr. str. šk. — III. a IV.

Novák-Mašek : Fysika pro ústavy učitel., díl 1., — 5. vyd. I.

Novák-Jeništa : Fysika pro ústavy učitel., díl 2., — 5. vyd. II.

„ „ „ „ „ „ díl 3., — 4. vyd. III.

„ „ „ „ „ „ díl 4., — 4. vyd. IV.

V. Mladý : Cvičení intonační a rytmičná. — I. a II.

J. Coñcone : 50 Leçons de chant. — II. a III.

B. Čeněk : Slovenské písně. III.

Hula : Naše spievanky 1—3. soš. — I.—IV.

Dobš : Metodika spevu — IV.

J. Malát : Houslová škola, seš. 1—9. — I.—IV.

V. Řihovský : 5 malých duet. — II.

Gebauer : 12 duet, op. 10 — III.

Kallivoda : Tři dueta, op. 116. — IV.

Köhler : Klavírní škola I. a II. díl. — I. a II. roč.

Bertiny : Etudy, op. 29. — II. roč.

Sychra : Škola pro varhany. — III.

Řihovský : 200 praeludií. — IV.

Daněk : Nauka o polním hospodářství a škol. zahradě pro úst.
učít. — III.

Heller : Metodika telesnej výchovy. — III. a IV.

Benda : Těloevičné hry, 1. a 2. díl. — III. a IV.

Drásal : Rôznosti. — III. a IV.

Hulík : Němčina pro 1. tř. stř. šk. 2. vyd. — I.

„ „ „ 2. „ „ „ — II.

Ouředníček-Vráblik : Cvičebnica jaz. nem. pre 3. a 4. tr. slov.
stred. škôl.

Ústava RČS. — III. a IV.

Speciálna mapa okolia B. Bystrice — 2 listy Vojen. Zem. Úst.

Generálna „ „ „ „ — 1 list „ „ „

Novák : Metodika jaz. vyuč. — IV.

Adámek-Lexa-Peřko : Občianska nauka. — IV.

Vojtěch Picka : Metodika počtů a měřictví pro uč. ústavy. — IV.

Till : Metodika vlastived. vyučovania zemepisú.

Bartušek : Metodika přírodopisného vyučování 2. vyd. — IV.

Sokol : Metodika přírodopytu pro uč. ústavy 5. vyd. — IV.

Na cvičnej škole :

v 1. tr. : Cestička ; čítanka najmenších (pre 1. šk. r.).

Jelínek-Janoška : „U nás“, čítanka pre 2. a 3. šk. r.

Rob. Kratochvil : Náš domov, počtovnica pre 1. šk. r.

„Academia“.

Lehký : Počty našich dětí pre 2. šk. rok Unie 1924.

Kačer : Cvič. jazyka slovenského pre 2. šk. r.

v 2. tr. : Jelínek-Janoška : Čítanka pre 3. šk. r. slov. ľud. škôl.

„ „ „ „U nás“, čítanka pre 4. a 5. šk. r.

F. Kačer : Cvič. jaz. slovenského III. diel pre 2. a 3. šk. r.

„ „ „ „ „ „ IV. „ „ 4. a 5. „ „

Lehký : Počty našich dětí (pre 3. šk. r.).

Hódek : Počtovnica pre 5. šk. r.

Oznam pre školský rok 1933/34.

V piatok dňa 1. septembra 1933 vykonajú sa opravné skúšky triedne, po prípade i prijímacie skúšky do vyšších ročníkov.

V sobotu 2. septembra prevedený bude od 8. do 10. hod. zápis do ročníkov i do cvičnej školy.

V pondelok 4. septembra budú vyložené pravidlá školského poriadku, vybaví sa formálne a oznámi sa rozvrh hodín na utorok.

V utorok 5. septembra započne sa pravidelné vyučovanie.

Opravné a ústne skúšky učiteľ. dospelosti (obdobie jesenné 1933 za šk. r. 1932/33) budú referátom mšano po prázdninách určené a kandidátom zavčasu oznámené.

Riaditeľ.

Z-50x

Z-507